

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-3-32 (Birleşme)
Karar Sayısı : 05-49/700-188
Karar Tarihi : 28.7.2005

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Rıfık ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
Sıraç ASLAN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER: Aydın ÇELEN, Meltem BAĞIŞ AKKAYA,
Pelin ERDOĞAN

**C. ŞİKAYETTE
BULUNAN**

20

- : - Mustafa YILDIZ
İzmir Caddesi Çınar Market Yenifoça - İzmir
- Hasan GÜRER
İzmir Caddesi Karakol Sokak No: 26 Yenifoça-İzmir
- Ali ARAS
Merkez Caddesi Aydın Pide Salonu Yenifoça-İzmir

D. TARAFLAR

30

: - Yenifoça Ekmek San. ve Tic. Ltd. Şti.
Fevzi Çakmak Mah. Merkez Cad. No: 68
Yenifoça -İzmir

- Metin DURAN
Yenifoça-İzmir
- Mehmet PEHLİVAN
Yenifoça-İzmir
- Ali Rıza AKAR
Yenifoça-İzmir
- Günay DÖNMEZ
Yenifoça-İzmir

40

E. DOSYA KONUSU: Yenifoça beldesinde faaliyet gösteren dört ekmek fırınının birleşerek Yenifoça Ekmek San. ve Tic. Ltd. Şti.'ni kurmaları işleminin 4054 sayılı Kanun ve 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olup olmadığının belirlenmesi.

50

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 7.3.2005 tarih ve 1457 sayılı Mustafa YILDIZ'a ait, 7.3.2005 tarih ve 1458 sayılı Hasan GÜRER'e ait ve

14.3.2005 tarih ve 1636 sayılı Ali ARAS'a ait yazılarla intikal eden şikayet dilekçelerinde İzmir İli Foça İlçesi'ne bağlı Yenifoça beldesinde faaliyet gösteren dört ekmek fırınının 3-3,5 yıl önce birleşerek Yenifoça Ekmek San. ve Tic. Ltd. Şti.'ni kurdukları; beldede başka ekmek fırını olmadığı için şirketin tek üretici ve satıcı haline geldiği, beldenin büyük bir bölümünün SİT alanı olması nedeniyle yeni bir ekmek fırınının kurulması imkanının bulunmadığı iddiaları üzerine düzenlenen 31.3.2005 tarih ve 2005-3-32/BN-05-MBA sayılı Bilgi Notu, 6.5.2005 tarih ve 05-31 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüştür. Anılan Kurul toplantısında; söz konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak düzenlenen 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında olup olmadığının tespiti amacıyla Kurul'a bildirilmemiş olan İzmir ili Foça İlçesi'ne bağlı Yenifoça beldesinde faaliyet gösteren dört ekmek fırınının birleşerek Yenifoça Ekmek San. ve Tic. Ltd. Şti.'ni kurmaları işleminin 4054 sayılı Kanun'un 11. maddesi çerçevesinde re'sen incelemeye alınmasına karar verilmiştir.

Anılan Karar bağlamında teşebbüse gönderilen 13.5.2005 tarih ve 1656 sayılı yazı ile, 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ ekinde yer alan bildirim formunun doldurulması ve işleme ilişkin tüm belgelerin gönderilmesi istenilmiştir. Kurum kayıtlarına 15.6.2005 tarih ve 4076 sayı ile giren ve en son 18.6.2005 tarih, 3266 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 22.7.2005 tarih, 2005-3-32/İ-05-AÇ sayılı Birleşme İnceleme Raporu, 25.7.2005 tarih ve REK.0.07.00.00-120/196 sayılı Başkanlık önergesi ile 28.7.2005 tarih ve 05-49 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G.RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; Yenifoça beldesinde faaliyet gösteren dört ekmek fırınının birleşerek Yenifoça Ekmek San. ve Tic. Ltd. Şti.'ni kurmaları işleminin Yenifoça Ekmek San. ve Tic. Ltd. Şti. ortaklarının birleşme anında ilgili pazardaki ciro ve pazar payları toplamalarının 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'de öngörülen eşiklerin altında olması nedeniyle söz konusu işlemin izne tabi bir birleşme işlemi olmadığı; bu nedenle söz konusu birleşme işlemine ilişkin olarak 6.5.2005 tarihinde açılan incelemenin kapatılması gerektiği ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar (Yenifoça Ekmek San. ve Tic. Ltd. Şti.)

İzmir ili Foça İlçesi'ne bağlı Yenifoça beldesinde faaliyet gösteren dört fırın sahibi Metin DURAN, Mehmet PEHLİVAN, Ali Rıza AKAR ve Günay DÖNMEZ'in kurduğu Yenifoça Ekmek Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. 15.10.2001 tarihinde tescil edilerek, şirketin kurulduğu 22.10.2001 tarih ve 5408 sayılı Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilmiştir.

Sermayesi 24.908 YTL olan şirketin ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo: Ortaklık Yapısı

HİSSE SAHİBİ	HİSSE ORANI (%)
Metin DURAN	30,25
Mehmet PEHLİVAN	23,25
Ali Rıza AKAR	23,25
Günay DÖNMEZ	23,25

110 2004 yılı cirosu 308.075 YTL olan şirketin müdürlüğünü Mustafa DURAN yürütmektedir. Şirketin ortakları kuruluş sırasında 15.10.2001 tarihinde bir protokol imzalamıştır. Protokolde, şirketin süresi olan 10 yıl boyunca ortakların şirketten ayrılamayacağı ya da paylarını başkasına devredemeyeceği hükme bağlanmıştır. Ortaklardan birinin şirketten ayrılması durumunda 30.000 ABD Doları ceza uygulanacağı belirtilmiştir. Ortaklara ait fırınlar şirkete kiralanmak suretiyle çalıştırılmaktadır. Kış döneminde sadece Metin DURAN ve Mehmet PEHLİVAN'a ait fırınlar, yaz döneminde ise fırınların tamamı faaliyet göstermektedir. Şirketçe çalıştırılan fırınların masrafı şirketçe karşılanmaktadır. Ekmek dağıtımı yapan ortaklara ait araçlar da şirketçe kiralanmıştır.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

120 İlgili ürün pazarı, belirli bir ürün ve onunla yüksek ikame edilebilirliği olan ürünlerden oluşmaktadır. Bu pazarı belirlerken; ürünün fiziksel ve teknik özellikleri, fiyat, tüketici tercihleri gibi kıstaslar göz önünde bulundurulmaktadır. Bir malın diğer bir malla aynı pazarda sayılabilmesi için, bu iki ürünün tüketicinin gözünde nitelikleri, kullanım amaçları ve fiyatları açısından benzer olması gerekmektedir.

130 Temel gıda maddesi olan ekmeğin diğer gıda maddeleri ile ikame edilebilirliği yok denecek kadar azdır. Öte yandan, çeşitli ekmek tipleri genellikle tüketici gözünde birbirlerini ikame edebilecek niteliktedir. Bu durumdan hareketle, ilgili ürün pazarı ekmek pazarı olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Teşebbüslerin faaliyet gösterdikleri alanın rekabet koşullarının yeterli derecede homojen ve özellikle komşu bölgelerin rekabet koşullarından hissedilir derecede farklı olması, ilgili coğrafi pazarın tespitinde büyük bir önem taşımakta ve belirleyici olmaktadır.

140 Ekmeğin, kolay bayatlayan bir ürün olması nedeniyle, uzak mesafelerdeki alıcılara satışının yapılması ekonomik değildir. Ekmeğin bakkal ve marketlere günün belli saatlerinde sevk edilmesinin zorunlu olması da geniş bir ilgili coğrafi pazar tanımının yapılamayacağına işaret etmektedir.

İnceleme konusu birleşme işlemi sonrasında hakim durum yaratılıp yaratılmadığı konusunda belirleyici olan, ilgili coğrafi pazarın tanımlanma

150 biçimidir. Şayet, birleşmenin gerçekleştiği ve şikayetçi teşebbüslerin faaliyet gösterdikleri Yeni Foça beldesi ilgili coğrafi pazar olarak belirlenir ise, hakim durum yaratılması riskinden bahsedilebilecektir. Zira, halen Yenifoça beldesinde ekmek üretimi yapan tek teşebbüs, şikayete konu birleşme neticesinde oluşan Yenifoça Ekmek San. ve Tic. Ltd. Şti.'dir.

160 Ancak, yapılan incelemeler neticesinde, ilgili coğrafi pazarın Yenifoça beldesinden daha geniş bir biçimde tanımlanması gerektiği kanaatine ulaşılmıştır. Yeni Foça beldesinde ekmek üreten tek bir teşebbüs olmasına rağmen, beldeye halen Balatçık (Çiğli), Çakmaklı (Aliağa) ve Bağarası'ndan (Foça) ekmek gelebilmektedir. Ayrıca 15 km uzaklıktaki Gerenköy (Foça), 10 km uzaklıktaki Ilıpınar (Foça) ve 25 km uzaklıktaki Eski Foça (Foça) gibi yerleşim merkezlerinden Yenifoça beldesine ekmek getirilmesinin önünde hiç bir engel bulunmamaktadır. Nitekim, 10 km uzaklıktaki Açık Cezaevi'nde üretilen ekmeklerin 2004 yılında Yenifoça beldesinde satıldığı tespit edilmiştir. Bu açıklamalar ışığında, İzmir ilinin Foça, Çiğli ve Aliağa ilçelerinin oluşturduğu bölge ilgili coğrafi alan olarak belirlenmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

170 İnceleme konusu işlem sonrasında, 2001 yılına kadar birbirlerinden bağımsız faaliyet gösteren dört fırın Yenifoça Ekmek San. ve Tic. Ltd. Şti. bünyesinde faaliyetlerini birleştirmişlerdir. Dolayısıyla, sözkonusu işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'in birleşme ve devralma sayılan halleri açıklayan 2. maddesinin (a) bendi kapsamında bir birleşme işlemidir.

180 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının %25'i aşması veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının 25 milyon YTL'yi aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları gerekmektedir. 4054 sayılı Kanun'un 5388 sayılı Kanun'la değişik 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, izne tabi birleşme veya devralma işleminin Kurul'un izni olmaksızın gerçekleştirilmesi halinde taraflara idari para cezasının uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

190 Kurulan Yenifoça Ekmek San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin 2004 yılı cirosu sadece (.....) YTL'dir. Dolayısıyla, Yenifoça Ekmek San. ve Tic. Ltd. Şti. ortaklarının birleşme işlemi öncesindeki cirolarının toplamının 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen 25 milyon YTL'lik ciro eşliğini aşmayacağı kanaatine ulaşılmıştır. Pazar payı bakımından da benzer bir değerlendirmede bulunabilir: Şu anda Yenifoça beldesinde ekmek üreten tek teşebbüs inceleme konusu Yenifoça Ekmek San. ve Tic. Ltd. Şti. olmasına rağmen, ilgili coğrafi pazar olan Foça, Çiğli ve Aliağa ilçelerinde çok sayıda ekmek üreten fırın bulunmaktadır. Dolayısıyla, birleşme işleminin tarafları olan şirket ortaklarının birleşmenin gerçekleştiği 2001 yılında ilgili coğrafi pazardaki paylarının 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen %25'lik pazar payı eşliğinden düşük olduğunu varsaymak yanlış olmayacaktır.

200 Kaldı ki, hem ciro hem de pazar paylarına ilişkin söz konusu varsayımlarda bulunulmasa dahi, anılan birleşme işleminin Kurul'a bildirilmemiş olması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca taraflara idari para cezası uygulanması imkanı bulunmamaktadır. Zira, Kanun'un zamanaşımı sürelerini düzenleyen 19. maddesinde, Kurul'un para cezası verme yetkisinin, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin bildirimle ilgili hükümleri ihlalleri halinde, üç yıllık zamanaşımı süresine tabi olduğu belirtilmiştir. İlgili maddede aynı zamanda, sürekli veya tekrarlanan ihlallerin söz konusu olması halinde sürenin ihlalin sona erdiği ya da en son tekrarlandığı günden itibaren başlayacağına hükmedilmiştir. Ancak bildirimle ilgili hükümlerin ihlali, sürekli veya tekrarlanan ihlal niteliği taşımadığından, dosya mevcudu işlemin 15.10.2001 tarihinde gerçekleştiği göz önünde bulundurulduğunda, bildirilmeyen işlem bakımından 3 yıllık zamanaşımı süresi 210 10.10.2004 tarihinde dolmuştur. Bu nedenle, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca birleşme işlemi bildirmeyen şirket ortaklarına idari para cezası uygulanması imkanı bulunmamaktadır.

I.SONUÇ

Düzenlenen rapora, toplanan delillere ve incelenen dosya kapsamına göre; Yenifoça beldesinde faaliyet gösteren dört ekmek fırınının birleşerek Yenifoça Ekmek San. ve Tic. Ltd. Şti.'ni kurmaları işlemine ilişkin olarak, Yenifoça Ekmek San. ve Tic. Ltd. Şti. ortaklarının birleşme anında ilgili pazardaki ciro ve pazar payları toplamalarının 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ"de öngörülen eşiklerin altında olması nedeniyle inceleme konusu işlemin izne tabi olmadığına, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.